

عنوان مقاله:

بررسی تغییرات ۳۰ ساله دبی جریان رودخانه های حوضه دریاچه ارومیه

محل انتشار:

نشریه آبیاری و زهکشی ایران، دوره 12، شماره 2 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

محمد ناظری تهرودی - باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، واحد ارومیه، دانشگاه آزاد اسلامی، ارومیه، ایران

فرشاد احمدی - باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، واحد ارومیه، دانشگاه آزاد اسلامی، ارومیه، ایران

کیوان خلیلی - استادیار گروه مهندسی آب دانشگاه ارومیه

خلاصه مقاله:

تغییر در میزان و رژیم بارندگی از جمله مظاهر قابل توجه تغییرات اقلیمی است. کاهش یا افزایش میزان بارندگی بر بس-یاری دیگر از پدیده‌های اقلیمی و محیطی مانند روان-اب، سیلاب، دمای هوا، رطوبت هوا و همچنین بر بسیاری از فعالیت‌های بشری مانند کشاورزی، اقتصاد، مبارزه با فرسایش خاک و غیره اثر دارد. بنابراین بررسی روند تغییرات زمانی بارش و دبی جریان در برنامه‌ریزی و طراحی دقیق‌تر پروژه‌های آبی در آینده از اهمیت زیادی برخوردار می‌باشد. در این مطالعه روند تغییرات دبی جریان رودخانه‌های حوضه دریاچه ارومیه در دو مقیاس سالانه و ماهانه با استفاده از آزمون ناپارامتری من-کندال اصلاح شده (MMK) با حذف کامل ساختار خودهمبستگی مورد بررسی قرار گرفت. به این منظور ۲۵ ایستگاه هیدرومتری در حوضه دریاچه ارومیه در دوره آماری ۱۳۶۳-۱۳۹۲ مورد بررسی قرار گرفتند. همچنین به منظور تعیین زمان تغییر روند سری زمانی دبی جریان از آزمون ناپارامتری پتیت استفاده شد. نتایج بررسی روند تغییرات دبی ایستگاه‌های مورد مطالعه در سطح حوضه دریاچه ارومیه نشان داد که روند تغییرات دبی در اکثر ماه‌ها کاهش می‌باشد. در مقیاس سالانه نیز در تمامی ایستگاه‌ها روند کاهشی جریان در سطح حوضه مشهود بود. همچنین روند کاهشی دبی جریان در دو فصل پاییز و زمستان شدیدتر می‌باشد. زمان تغییر روند کاهشی دبی جریان رودخانه‌های حوضه دریاچه ارومیه نیز در بین سال‌های ۱۳۷۳ تا ۱۳۷۷ اتفاق افتاده است. با بررسی زمان تغییر روند داده‌های تراز سطح آب دریاچه ارومیه و دبی ایستگاه‌های هیدرومتری حوضه آن مشخص گردید که کاهش تراز آب دریاچه ارومیه یک سال بعد از شکست کاهشی در داده‌های دبی رخ داده است.

کلمات کلیدی:

آزمون پتیت (Petit Test)، دریاچه ارومیه، روند، من کندال اصلاح شده

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1210977>

